

Stuðlið mannarættindunum í Turkalandi

Í úttanlanda viðurskiptum stendur Turkaland andlit til andlits við trupulleikar mannarættindum viðvíkjandi. Um hetta heldur fram, fær Turkaland álvarslig-
ar trupulleikar. Sulëyman Demirel forseti, maí 1995

Hvönn leygdagardag síðani maí mánaða 1995 hefur ein bólkur av fólki savnast í Istanbul, har tey friðarliga hava mótmælt. Tey eru skyldfólk hjá fólki, sum eru »horvin« eftir at verða sett í varðhald av trygdarherliði. Tey hava einans eitt krav. Tey vilja hava at vita, hvat er hent við teirra elskaðu. Mótmæli teirra hefur hildið »hvörvingini« í Turkalandi alment frammi. Løgreglan plagar vanliga at spjæða tey við at nýta harðskap og at háða tey og onkuntið tarna teimum, men hetta hefur ikki steðga teimum.

Í 1995 harnaðu mótmæl-
ini móti ákærunum, sum vórðu nýttar ímóti rithøv-
undinum Yasar Kemal und-
ir lógini móti yvirgangi. Fleiri enn 100 rithøvundar, útgevarar og listarmenn

skrivaðu eina bók undir navninum »Frælsi at hugsa í Turkalandi«. Úrslitið av hesum varð, at 185 av teim-
um, sum standa fyri einum stórum parti av tí turkisku listarlígu - og skaldslígu heildini, vórðu dómsvið-
gjörd undir lógini móti yvir-
gangi. Tey hava vágað fongsulsvæving í stríði teirra fyri talufrælsi.

Í nýtiárunum eru manna-
rættindini í Turkalandi nógv batnað. Men tað er ikki stjórnini fyri at takka. Ei heldur er úrslitið komið av trýsti úttanfrá fyri at fáa Turkaland at verða lýðin móti teim rættarreglum, tað hefur svarið at halda. Tað, sum nátt er, er úrslit av djørvum stríði hjá politikk-
arum, arbeidarum, rithøv-
undum, mannarættinda-
virknum og vanligum monnum, kvinnum og børn-

um, sum hava vágað pínslu og fongsulsvæving fyri at mótmæla brotunum á teirra grundleggjandi mannarætt-
indi.

Fólk, sum hesi hava brúk fyri tínum stuði. Tey krevja at stjórn teirra er lýðin ímóti teimum altjóða mannarætt-
indareglum, sum hon sjálf alment hefur góðtikið. Tey eru vorðin snýtt av teira egnu stjórn, og tey eru eisini snýtt av veraldarráðnum fyri stjórnir - tann væntaði ábyrgdarin fyri mannarætt-
indareglum.

Herferðin hjá Amnesty International gevur tær møguleika at stuðla stríð-
um fyri mannarættindum í Turkalandi. Tað skal ikki so nógv til. Tygum kunnu skriva undir eitt bønabrev ella skriva brev, ella skriva undir eitt brev móti manna-
rættindabrotum í Turka-

landi. Um tygum ynskja at vera við er bert at seta seg í samband við skrivstovuna hjá Amnesty International, sum hefur opið týsdag frá 8.30-12.30 og hósdag frá 8.30-16.30.

Tað, tygum gera, ger mun, tí tygum koma at leggja tygara rødd til tann vaksandi skaran runt um í verðini, sum ikki bert vil vera tígandi áskoðari til brot á mannarættindini.

Tilmæli til stjórnina í Turkalandi

1. Ikki seta fólk í varðhald úttan at loyva teimum at tosa við onnur fólk, og gevið teimum atgongd til ein sakførara.

2. Staðfestið altjóða avtal-
una yvir borgarligan og politiskan rætt

Mannarættindakravgonga í Istanbul - smágenta við mannarættindayvirlysing

3. Takið stig til at fyr-
byrgja »hvörvingum« og kanni allar frásagnirnar, sum eru meldaðar.

4. Takið stig til at fyr-
byrgja øllum avrættin-
um úttan rættargongd og kanni allar frásagnirnar, sum eru meldaðar.

5. Latið allar samvitsku fangar leysar. Bøtið um ella strikið lógina móti yvirgangi.

6. Vissið tykkum at lands-
bygdaverjar ikki verða spjaddir av virkseminum hjá trygdar herliðum, sum er úttan fyri teirra umráði.

7. Vissið tykkum at fyrr-
ákærd og ákærdir polit-
iskir fangar ikki verða vardir av løgreglu ella limum úr tí franska lög-
reglulíðnum.

8. Endið órinini yvir rætt-
arsókn fyri ábyrgdini hjá limum úr trygdarherlið-
um yvir mannarættinda-
brot.

9. Takið deyðarevning av.

10. Vissið tykkum at flótt-
arfólk og fólk, sum søkja um friðskjót, ikki verða send heimafur ímóti teirra vilja tá vandi er fyri, at tey kunnu koma út fyri mannarættindbrotum, um hetta verður gjørt.

11. Vissið tykkum at øll lóg-
arúttinnandi tænastrúfólk fáa munadygga venjing í at verja mannarættindini.

Tilmæli til tað altjóða verðaldarráði

1. Tryggið tykkum at vápn, sum verða flutt til Turka-
landi, ikki verða nýtt til mannarættindabrot.

2. Streingi á ta Turkisku stjórnina um at stímbra og verja mannarættindini.

Tilmæli til vápnadar mót- støðubólkar

1. Verið lýðin móti altjóða mannarættinálógum.

2. Bannið tilætlað og til-
vildarlig dráp og pínslu av fangum, bannið gísla-
tøku og pínslu undir eftir-
litinum hjá gíslaránum.

Blíðar heilsanir
Emil Olsen

**HIN FØROYSKI
NORRØNI
EFTIRSKULIN**

Pákærvej 3 - Hygum
7620 Lemvig
Tlf. 0 97 83 61 00
Fax 0 97 83 60 56

**BETONG!
SAGING!**

Við mest framkomnu
útgørd saga vit...

ALLAR SKURÐIR
(dýpi 55 cm t.d.:
HURÐA-/VINDEYAOP
o.a.

EISINI HOL upp
til 30 cm/diam, t.d.
til rørléiðingar, ventila-
tion o.a.

Geva
fegnir
- bæði vanl. húsaðnarum,
virkjum, byggj- og vvs-fyrirkom

**FØROYA v/ Hjaltnur
Tausen
BETONG SAGING**

Postsmoga 67 - Gerðisvegur
620 Runavík
Tlf. 47543 • Fax 48898

Koma um alt landið!

**Eisini »BÁRADRANGUR«
valdi belitronic-snellurnar!**

Hugsar tú um nýggjar snellur, so fá meira
at vita um Belitronic, áðrenn tú keypir.

Snellan er el-rikin og ber tí til at fiska við
slæktum motori.

24 mánaða GARANTI
Prísur u. MVG **12.000,-**

Sjálvandi kann hon programmerast og
hefur eina rúgvu av tekniskum snildum.

Belitronic-snellan er bílig í rakstri og við-
líkahaldi og fiskar seg skjótt inn aftur.

Meira fæst at vita við at ringja til

TEDDY JOHANNESSEN

800 TVØROYRI Tlf. 71635